

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 491/2023-48

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tost/15/2022 zo 4. júla 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tost 19/2022 z 24. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavným sťažnostiam **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. augusta 2022 (ďalej len „prvá ústavná sťažnosť“) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost/15/2022 zo 4. júla 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie zo 4. júla 2022“). Navrhuje napadnuté uznesenie zo 4. júla 2022 zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje prikázať najvyššiemu súdu prepustiť ho ihneď z väzby na slobodu a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ sa ďalšou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. septembra 2022 (ďalej len „druhá ústavná sťažnosť“) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty a práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a čl. 48 ods. 1 charty uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 19/2022 z 24. augusta 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie z 24. augusta 2022“). Navrhuje napadnuté

uznesenie z 24. augusta 2022 zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadostučinenie 50 000 eur (v prípade jeho nezaplatenia do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia navrhuje jeho zvýšenie o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia).

3. Ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 54/2022-7 z 9. novembra 2022 prvú ústavnú sťažnosť (Rvp 1903/2022) a druhú ústavnú sťažnosť (Rvp 2094/2022) spojil na spoločné konanie vedené pod sp. zn. Rvp 1903/2022. Podľa čl. XI bodu 4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení jeho dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce“) bola predmetná vec, pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Laššákovej, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce stal členom druhého senátu ústavného súdu.

4. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 491/2023-25 z 24. októbra 2023 prvú a druhú ústavnú sťažnosť prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

5. Z prvej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) z 9. júna 2022 (ďalej len „uznesenie z 9. júna 2022“) vzatý do vydávacej väzby ako vyžiadaná osoba podľa zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“), a to na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Krajským súdom v Grazi 7. mája 2020 (ďalej len „európsky zatýkací rozkaz“) na sťažovateľa na účely jeho vydania na trestné stíhanie do Rakúskej republiky pre trestný čin vraždy podľa § 75 trestného zákona Rakúskej republiky, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že: I./ v obci Sinabelkirchen a na iných miestach 14. júla 2001 sťažovateľ spolu s ďalšou osobou () vedomým a zámerným spoločným konaním úmyselne zabili osobu menom tak, že mu spôsobili jednu bodnú ranu nožom do chrbta a strelnú ranu do hlavy; II./ objednala sťažovateľa a na spáchanie činu, ktorý je popísaný v bode I, a III./ prispel k spáchaniu skutku, ktorý je popísaný v bode I, tak, že pomáhal pri vytvorení plánu vraždy a zaobstaral strelnú zbraň a vozidlo požadované na realizáciu plánu spáchania činu. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu z 9. júna 2022 podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením zo 4. júla 2022 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol.

6. Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie zo 4. júla 2022 je arbitrárne, resp. nedostatočne odôvodnené. V konkrétnostiach namieta a) absenciu vysporiadania sa všeobecného súdu s otázkou existencie originálu, resp. skenu originálu európskeho zatýkacieho rozkazu, a v súvislosti s tým aj porušenie zásady kontradiktórnosti a práva na „rovnosť zbraní“; b) porušenie práva na obhajobu nepredložením celého spisového materiálu z tzv. predbežného vyšetrovania obhajobe, ako ani všeobecným súdom; c) nevysporiadanie sa s námietkou premlčania; d) porušenie práva na prezumpciu nevinoty, keďže „nový“ európsky zatýkací rozkaz bol vydaný sudkyňou Krajského súdu v Grazi, ktorá nie je nestrannou z dôvodu zjavnej zaujatosti, pričom odôvodnenie najvyššieho súdu k tejto otázke odporuje právu Európskej únie; e) skutočnosť, že európsky zatýkací rozkaz bol už predmetom konania na krajskom súde, o ktorom doteraz nebolo rozhodnuté procesne

relevantným spôsobom; f) nevysporiadanie sa s otázkou nemožnosti opätovného vzatia „do vydávacej väzby po tom ako táto osoba bola prepustená z vydávacej väzby a to pre ten istý skutok a pre to isté trestné konanie“; g) nedostatočné zaoberanie sa otázkou nahradenia vydávacej väzby a h) prietahy v dotknutej väzobnej veci. Sťažovateľ sa zároveň domáha rozhodnúť o dočasnom opatrení, ktorým by ústavný súd prikázal všeobecnému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu.

7. Z druhej ústavnej sťažnosti vyplýva, že krajský súd uznesením sp. zn. 3 Ntc 7/2022 z 2. augusta 2022 rozhodol tak, že sa európsky zatýkací rozkaz Krajského súdu v Grazi zo 7. mája 2020 vykoná. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením z 24. augusta 2022 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol. Z odôvodnenia druhej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol následne vydaný rakúskym justičným orgánom a v čase podania druhej ústavnej sťažnosti sa nachádzal vo výkone väzby v Grazi.

8. Podstatou sťažovateľovej argumentácie v druhej ústavnej sťažnosti sú dva okruhy námietok. Sťažovateľ namieta: a) arbitrárnosť vysporiadania sa najvyššieho súdu s námietkou premlčania, ktoré bránilo vykonaniu európskeho zatýkacieho rozkazu, a b) neakceptovateľný spôsob vysporiadania sa s tvrdením, že európsky zatýkací rozkaz nebolo možné vykonať, keďže bol vydaný sudkyňou Krajského súdu v Grazi, ktorá nemá „štátút nestrannosti“ z dôvodu, že vo vzťahu k sťažovateľovi porušila jeho právo na prezumpciu neviny. Podľa názoru sťažovateľa argumentácia všeobecného súdu v tejto otázke odporuje judikatúre Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“). V nadväznosti na uvedené malo dôjsť aj k porušeniu jeho práva na prezumpciu neviny.

II.

Vyjadrenia najvyššieho súdu, replika sťažovateľa a ústne pojednávanie

II.1. Vyjadrenia najvyššieho súdu:

9. Podpredsedníčka najvyššieho súdu vo vyjadrení z 15. novembra 2023 (doručenom ústavnému súdu 27. novembra 2023) priložila vyjadrenie sudcov spravodajcov v predmetných veciach.

10. Sudca JUDr. Martin Bargel (sudca spravodajca vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 1Tost/15/2022, t. j. vo veci konania o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o jeho vzatí do vydávacej väzby, pozn.) vo svojom vyjadrení v plnom rozsahu poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia zo 4. júla 2022 (najmä na str. 14 až 22).

11. Sudkyňa JUDr. Martina Zeleňáková (sudkyňa spravodajkyňa vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 4 Tost 19/2022, t. j. vo veci konania o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o vykonaní predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu, pozn.) vo svojom vyjadrení v podstatnom uviedla, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v odôvodnení napadnutého uznesenia z 24. augusta 2022 (najmä na str. 5 až 8), na ktoré odkázala. K námietke sťažovateľa, že pokiaľ najvyšší súd pojal do svojej argumentácie fakt, že rakúska sudkyňa nerozhodovala o vine pôvodne ďalších dvoch spoluobvinených sťažovateľa ([REDACTED] a [REDACTED]), ale porota, vyslovil tak prekvapivý právny názor, sudkyňa spravodajkyňa uviedla, že ide o skutočnosť, ktorá vyplynula zo sťažovateľom predloženého rakúskeho rozsudku, a teda išlo o skutočnosť sťažovateľovi známu, pričom navyše nešlo, ako to vyplýva aj

z napadnutého uznesenia z 24. augusta 2022, o jediný nosný argument, ale len súčasť celého radu ďalších argumentov: a) z namietaného rakúskeho rozhodnutia o vine pôvodne spoluobvinených sťažovateľa ([REDACTED] a [REDACTED]), ktorým mala byť podľa názoru sťažovateľa porušená prezumpcia nevinu, vyplýva, že sťažovateľ je osobitne stíhaný, z čoho je zrejmé, že dotknutým rozhodnutím vina sťažovateľa konštatovaná nebola a nedošlo k tomu ani v osobitnom konaní, keďže sa v ňom konštatuje, že stíhaný je (nie bol); b) išlo o profesionálnu sudkyňu, u ktorej sa predpokladá väčšia miera vyškolenia, praxe a pripravenosti odpútať sa od svojich skúseností z predchádzajúceho konania; c) vydaním európskeho zatýkacieho rozkazu dotknutá sudkyňa nerozhodovala o vine a treste vyžiadanej osoby, pričom Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) (vo veci Mucha) konštatoval porušenie prezumpcie nevinu u sťažovateľa (Muchu) aj s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ktoré je potrebné v takýchto situáciách skúmať, a teda že išlo o rozhodovanie o vine sťažovateľa, samotní sudcovia (vo veci Mucha) priznali, že predchádzajúce rozhodnutia boli súčasťou konania o vine sťažovateľa (Muchu), vina sťažovateľa (Muchu) bola založená na výpovediach osôb odsúdených v pôvodných konaniach, čo nebol prípad prejednávanej veci (sťažovateľa [REDACTED]). Sudkyňa spravodajkyňa navyše poukázala, že rovnakú námietku ústavný súd neakceptoval v náleze sp. zn. I. ÚS 475/2022 z 21. decembra 2022, ktorým rozhodoval o ústavnej sťažnosti [REDACTED], ktorá bola pôvodne spoluobvinenou sťažovateľa a ďalších už odsúdených dvoch osôb ([REDACTED] a [REDACTED]) v tej istej veci, pričom európsky zatýkací rozkaz bol aj na jej osobu vydaný tou istou rakúskou sudkyňou po predchádzajúcom odsúdení už uvedených dvoch ďalších pôvodne spoluobvinených ([REDACTED] a [REDACTED]).

12. Nad rámec uvedeného podpredsedníčka najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení uviedla, že zo samotnej povahy konania o európskom zatýkacom rozkaze vyplýva, že neumožňuje posudzovať otázku nestrannosti konkrétnych sudcov v štáte pôvodu v takom rozsahu a spôsobom ako vo vnútroštátnom konaní, pričom nič pritom nenasvedčuje, že by v Rakúskej republike existovalo reálne riziko porušenia základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 47 charty z dôvodu systémových či všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o nezávislosť a nestrannosť súdov. Podstatné pritom je, že najvyšší súd neponechal námietku spochybňujúcu nestrannosť rakúskej sudkyne bez povšimnutia, ale s touto sa v rámci možností limitovaných špecifikami konania o európskom zatýkačom rozkaze ústavne súladným spôsobom vysporiadal a sťažovateľovi poskytol náležitú odpoveď.

II.2. Replika sťažovateľa:

13. Právny zástupca sťažovateľa v replike doručenej ústavnému súdu 4. decembra 2023 v podstatnom uviedol, že najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 vôbec neskúmal otázku zaujatosti rakúskej sudkyne, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz. Taktiež poukázal, že najvyšší súd vo vyjadrení nereagoval na námietku sťažovateľa týkajúcu sa overenia existencie predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu.

14. Vo vzťahu k vyjadreniu sudkyne spravodajkyne právny zástupca sťažovateľa v podstatnom uviedol, že toto vyjadrenie nie je konzistentné, keďže z neho nie je zrejmé, či by v prípade posúdenia zaujatosti rakúskej sudkyne najvyšším súdom malo toto posúdenie vplyv na výrok rozhodnutia (t. j. či by prípadne mohlo viesť aj k odmietnutiu vykonania európskeho zatýkacieho príkazu). Nesúhlasil ani s názorom sudkyne spravodajkyne, že v predmetnej veci rozhodovala

porota, a preto rakúska sudkyňa neporušila prezumpciu nevinoty, keďže podľa názoru právneho zástupcu sťažovateľa rakúska sudkyňa zodpovedala za formuláciu otázok pre túto porotu, ako aj za formuláciu skutkovej vety.

II.3. Ústne pojednávanie:

15. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

16. Vo vzťahu k sťažovateľom označeným právam podľa charty, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, ústavný súd v rámci posúdenia dôvodnosti ústavnej sťažnosti konštatuje, že v zmysle čl. 51 ods. 1 charty ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V prerokúvanom prípade súdy aplikovali ustanovenia zákona o európskom zatýkacom rozkaze, ktorým Slovenská republika implementovala rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatýkači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), preto išlo o vykonávanie práva Únie v zmysle čl. 51 ods. 1 charty (porovnaj tiež rozsudok vo veci C 5/88 z 13. 7. 1989, Wachauf) a charta je v predmetnej veci aplikovateľná (m. m. I. ÚS 183/2019).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením zo 4. júla 2022:

17. Najvyšší súd napadnutým uznesením zo 4. júla 2022 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 9. júna 2022, ktorým bol vzatý do vydávacej väzby ako vyžiadaná osoba podľa zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Pretože najvyšší súd sa stotožnil s prvostupňovým uznesením krajského súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením krajského súdu náležite oboznámil.

18. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané nevysporiadanie sa s otázkou existencie originálu, resp. skenu originálu európskeho zatýkacieho rozkazu, najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 uviedol, že najvyšší súd si pred rozhodnutím o sťažnosti sťažovateľa „*overil jeho existenciu*“ oficiálnou požiadavkou realizovanou telefonicky asistentom sudcu najvyššieho súdu v zmysle pokynu predsedu senátu najvyššieho súdu. Najvyššiemu súdu bol následne mailom doručený farebný sken originálu (o ktorého vierohodnosti najvyšší súd nemal žiadne pochybnosti) predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu (ktorý sa úplne zhoduje s fotokópiou „prekladaného“ európskeho zatýkacieho rozkazu na č. l. 177 a nasl. spisu). Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 3/2018 zo 7. februára 2018 (na ktoré sťažovateľ v sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu krajského súdu z 9. júna 2022 poukazoval na podporu svojej argumentácie, pozn.) najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ dezinterpretuje závery vyplývajúce z tohto rozhodnutia, v zmysle ktorých povinnosťou prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie je preukázať, že originál európskeho zatýkacieho rozkazu bol slovenským justičným orgánom doručený pred uplynutím obligatórnej 40-dňovej lehoty trvania predbežnej väzby vyžiadanej osoby. Najvyšší súd v tejto súvislosti v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 konštatoval, že s poukazom na § 36 ods. 2

zákona o európskom zatýkacom rozkaze („Európsky zatýkací rozkaz a ostatné písomnosti možno zasielať do členského štátu alebo prijímať z členského štátu poštou alebo inou bezpečnou formou, ktorá umožňuje vyhotovenie písomného znenia pod podmienkou umožňujúcou vykonávajúcemu orgánu posúdiť ich hodnovernosť.“) je nepochybne procesné konformným aj taký spôsob zaslania európskeho zatýkacieho rozkazu orgánom štátu, ktorý predmetný rozkaz vydal, aj inou bezpečnou formou – podstata je zachovaná, ak takto zaslané vyhotovenie európskeho zatýkacieho rozkazu nie je v rozpore s podmienkou umožňujúcou vykonávajúcemu orgánu posúdiť jeho hodnovernosť. Podľa názoru najvyššieho súdu z uvedeného vyplýva, že originál európskeho zatýkacieho rozkazu môže byť slovenským justičným orgánom doručený aj napríklad elektronicky (sken originálu a pod.), čo je napokon v súlade so zaužívanou praxou v rámci väčšiny členských štátov Európskej únie. Základnou podmienkou je preto skutočnosť, či je prípadný sken originálu zatýkacieho rozkazu „spôsobilý“ byť podrobený prieskumu zo strany vykonávajúceho štátu s pozitívnym výsledkom o jeho autenticite. Podľa najvyššieho súdu aj rámcové rozhodnutie pritom takýto postup nielen predpokladá (najmä v čl. 10 ods. 4 a 5), no zároveň aj „odobruje“ na účely zjednodušenia a zrýchlenia súdnej spolupráce pri odovzdávaní osôb medzi členskými štátmi Európskej únie, čím prispieva k dosiahnutiu cieľa stať sa priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Najvyšší súd taktiež poukázal aj na čl. 27 ods. 1 rozhodnutia Rady č. 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II), podľa ktorého ak je osoba hľadaná v súvislosti so zatknutím na účely odovzdania na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, vydávajúci členský štát vloží do SIS II aj kópiu originálu európskeho zatýkacieho rozkazu. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa k tejto námietke ako vecne a právne nepriliehavú a nedôvodnú.

19. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané premlčanie trestného stíhania, na účely ktorého sa žiada jeho vydanie, najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 konštatoval, že v konaní o vzatí vyžiadanej osoby do vydávacej väzby súd nepreskúmava dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná, a správnosť právnej kvalifikácie tohto činu z hľadiska práva štátu pôvodu. Túto otázku súd skúma až v konaní a rozhodovaní, či sa európsky zatýkací rozkaz vykoná podľa § 22 ods. 3 až 5, resp. § 23 zákona o európskom zatýkacom rozkaze. Ten istý záver pritom podľa najvyššieho súdu platí aj vo vzťahu k „otáčke“ možného premlčania skutku, ktorý je opísaný v európskom zatýkacom rozkaze, keďže premlčanie skutku predstavuje samostatný dôvod odmietnutia jeho vykonania [§ 23 ods. 1 písm. e) zákona o európskom zatýkacom rozkaze]. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal, že dôvodom vydávacej väzby je primárne zabezpečenie prítomnosti vyžiadanej osoby v konaní o európskom zatýkacom rozkaze s tým „cieľom“, aby účel takéhoto konania nebol zmarený, vzhľadom na čo je dôvodnosť vydávacej väzby determinovaná inými okolnosťami než tými, ktorých údajné nesplnenie sťažovateľ namietal v písomných dôvodoch podanej sťažnosti. Inak povedané, prípadným premlčaním trestného stíhania sa „môže“ súd zaoberať až v rámci rozhodovania o návrhu na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu, pričom pri rozhodovaní súdu o vzatí (alebo nevzatí) vyžiadanej osoby do vydávacej väzby je pre takéto rozhodnutie podstatné pozitívne zistenie skutočností podľa § 16 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, ktoré sa z procesného hľadiska neprelínajú s prieskumnou povinnosťou súdu v konaní a rozhodovaní o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 22 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze.

20. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že rakúska sudkyňa, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz, nespĺňa atribúty nezávislého a nestranného justičného orgánu, najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 konštatoval, že ani túto námietku sťažovateľa nemôže akceptovať, keďže vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu nie je rozhodnutím vo veci samej (meritórnym rozhodnutím) a nie je ani rozhodnutím o väzbe, pričom prípadné skúmanie dôvodov zaujatosti sudkyne vydávajúcej dotknutý európsky zatýkací rozkaz bude celkom zrejmé „v réžii“ orgánov štátu pôvodu v prípadnom konaní vo veci samej; čím nie je dotknutý záver, že v zmysle § 23 zákona o európskom zatýkacom rozkaze dôvodom na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu nie je zaujatosť sudcu, ktorý ho vydal.

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané nepredloženie celého spisového materiálu z tzv. predbežného vyšetrovania obhajobe, ako ani všeobecným súdom, najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 konštatoval, že ide o námietku, ktorá je podľa jeho názoru vytrhnutá z kontextu, keďže pod pojmom „*celý doposiaľ získaný spisový materiál*“ nemožno chápať napr. aj dozorový spis prokuratúry, ktorý by bol (prijímúc výklad sťažovateľa) prokurátor povinný predložiť napr. pri návrhu na vzatie do väzby v „bežnom“ režime podľa Trestného poriadku. Podľa názoru najvyššieho súdu bol obsah predloženého spisu úplný a kompletný a sťažovateľ sa vo svojej sťažnostnej argumentácii mylí, o čom svedčí dodatočné doloženie skenu originálu európskeho zatýkacieho rozkazu prokurátorom – čo treba vnímať ako okolnosť verifikujúcu úplnosť a „pravdivosť“ obsahu predloženého spisu. Uvedenému podľa najvyššieho súdu konvenuje aj aplikačnou praxou všeobecne prijatý záver, že konanie pred súdom prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, v dôsledku čoho treba sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu a aktuálne uznesenie najvyššieho súdu vnímať ako jeden celok, z čoho vyplýva, že krajský, ako aj najvyšší súd vychádzali z kompletného spisového materiálu.

22. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietanú prekážku *res iudicata* (z dôvodu, že európsky zatýkací rozkaz bol už predmetom konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 3Ntc/22/2017, o ktorom doteraz nebolo rozhodnuté procesne relevantným spôsobom), nadväzujúc na ktorú sťažovateľ namietal nemožnosť jeho opätovného vzatia do vydávacej väzby, najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 poukázal na závery uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Tost/12/2022 z 25. mája 2022, ktorým najvyšší súd v súvislosti s predmetným európskym zatýkacím rozkazom rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti jeho vzatiu do predbežnej väzby. V predmetnom uznesení z 25. mája 2022 najvyšší súd konštatoval, že, vychádzajúc z pripojeného spisu krajského súdu vedenom pod sp. zn. 3Ntc/22/2017, zistil, že v posudzovanej veci už bol v minulosti vydaný európsky zatýkací rozkaz na sťažovateľa (Úradom verejného prokurátora Graz, Rakúska republika pod sp. zn. 12St 107/16x z 15. novembra 2017), na podklade ktorého bol sťažovateľ vzatý najskôr do predbežnej a neskôr aj do vydávacej väzby, z ktorej bol uznesením krajského súdu sp. zn. 3Ntc/22/2017 z 15. februára 2018 prepustený, keďže príslušná prokuratúra nepredložila originál európskeho zatýkacieho rozkazu na sťažovateľa. Z obsahu tohto spisu ďalej vyplýva, že na podklade sťažnosti sťažovateľa bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Tost/10/2019 z 26. novembra 2019 prerušené konanie o tomto (prvom, pozn.) európskom zatýkacom rozkaze a Súdnemu dvoru bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania. Následne najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Tost/10/2019 z 21. júla 2021 rozhodol o pokračovaní v konaní o tomto európskom zatýkacom rozkaze (keďže sťažovateľ zoberal svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania späť) a zároveň podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil uznesenie krajského

súdu sp. zn. 3Ntc/22/2017 zo 17. januára 2019 s odôvodnením, že zo správy Národnej ústredne SIRENE z 29. júna 2021 vyplynulo, že tento (prvý, pozn.) európsky zatýkací rozkaz z 15. novembra 2017 bol Úradom verejného prokurátora Graz zrušený, v dôsledku čoho zanikol predmet konania. Nadväzujúc na uvedené, najvyšší súd v predmetnom uznesení z 25. mája 2022 (na ktorého závery najvyšší súd poukázal v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022) uviedol, že zo správy Národnej ústredne SIRENE z 29. júna 2021 tiež vyplýva, že (druhý, pozn.) európsky zatýkací rozkaz na sťažovateľa, ktorý bol vydaný Krajským súdom v Grazi 7. mája 2020, je platný a viaže sa naň jediný platný formulár z 10. júna 2020 s tým, že osoba je stále v pátraní. Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom skutočnosť, že predmetné európske zatýkacie rozkazy boli vydané rôznymi orgánmi, ide podľa názoru najvyššieho súdu o dva samostatné európske zatýkacie rozkazy a na ich podklade dve samostatné konania o nich, a preto konaniu o (druhom) európskom zatýkacom rozkaze zo 7. mája 2020 prekážka rozhodnutej veci nebráni. Najvyšší súd nedospel ani k záveru, že by vydaním (druhého) európskeho zatýkacieho rozkazu zo 7. mája 2020 došlo k naprávaní procesných pochybení vo veci konajúcich orgánov. V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal na to, že ustanovenie § 19 ods. 5 zákona o európskom zatýkacom rozkaze predpokladá existenciu postupu poskytovania dodatočných informácií medzi vykonávajúcimi justičnými orgánmi a justičnými orgánmi štátu pôvodu, a to aj z dôvodu, že ide o konanie medzi orgánmi dvoch rôznych štátov, ktorých rozdielna vnútroštátna právna úprava si takýto postup môže vyžadovať. Vo veci sťažovateľa si pritom rozdielna slovenská a rakúska právna úprava trestného činu vraždy vyžiadala poskytnutie dodatočných informácií zo strany rakúskych orgánov, ktoré napokon dospeli k záveru, že slovenskými orgánmi požadované dodatočné informácie je potrebné poskytnúť formou európskeho zatýkacieho rozkazu, a preto vydali nový európsky zatýkací rozkaz obsahujúci kompletne informácie vrátane dodatočne požadovaných informácií. Najvyšší súd preto v predmetnom uznesení z 25. mája 2022 dospel k záveru (s ktorým sa najvyšší súd stotožnil v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022), že konaniu o novom európskom zatýkacom rozkaze a rozhodovaní o predbežnej väzbe nebráni ani prekážka „*ne bis in idem*“.

23. Pokiaľ ide o otázku (ne)možnosti nahradenia väzby sťažovateľa, najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 stotožnil s negatívnym záverom krajského súdu, na ktorý v podrobnostiach poukázal. Krajský súd v prvostupňovom uznesení z 9. júna 2022 v tejto súvislosti konštatoval, že v zmysle ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože pre tento procesný postup neboli splnené zákonné podmienky, a to vzhľadom na osobu sťažovateľa (sklony k páchaniu trestnej činnosti, kriminálna minulosť sťažovateľa) a závažnosť trestnej činnosti, z ktorej je sťažovateľ v Rakúskej republike podozrivý, pričom krajský súd poukázal, že proti sťažovateľovi sa v Rakúskej republike vedie trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin, pri ktorom je (v zmysle § 80 ods. 2 Trestného poriadku) možné nahradiť väzbu alternatívnymi inštitútmi len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že po dôkladnom preskúmaní obsahu spisu u sťažovateľa nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 80 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré by umožňovali jeho väzbu nahradiť.

24. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zo 4. júla 2022 (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu z 9. júna 2022) dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybníť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zo 4. júla 2022 (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu

z 9. júna 2022). Ústavný súd úvahy sťažovateľa o porušení jeho označených práv v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vníma ako tendenčné, keďže z uvedenej argumentácie najvyššieho súdu, naopak, vyplýva, že na relevantné námietky sťažovateľa týkajúce sa existencie originálu európskeho zatýkacieho rozkazu, premlčania trestného stíhania, nepredloženia celého spisového materiálu a existencie prekážky rozhodnutej veci dal najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 dostatočné odpovede. Taktiež v súvislosti s námietkou sťažovateľa, že najvyšší súd nedostatočne odôvodnil záver o nemožnosti nahradenia jeho väzby, ústavný súd konštatuje, že skutočnosti, ktoré najvyšší súd (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu, pozn.) prezentoval ako dôvody vylučujúce možnosť nahradenia väzby sťažovateľa miernejším opatrením, sa nejavia ústavnému súdu ako vágne a nepresvedčivé – krajský súd v tejto súvislosti v prvostupňovom uznesení z 9. júna 2022 konštatoval, že nezistil žiadne výnimočné okolnosti podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré by odôvodňovali nahradenie väzby sťažovateľa, pričom existenciu takýchto okolností nepreukázal ani samotný sťažovateľ.

25. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že najvyšší súd v napadnutom uznesení zo 4. júla 2022 neskúmal otázku zaujatosti rakúskej sudkyne, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd postupoval ústavne konformne, keď v rámci rozhodovania o vzatí sťažovateľa do vydávacej väzby túto otázku neskúmal, ale len nad rámec poukázal, že dôvodom na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu nie je zaujatosť sudcu, ktorý ho vydal, pričom prípadné skúmanie dôvodov zaujatosti rakúskej sudkyne vydávajúcej dotknutý európsky zatýkací rozkaz bude „v réžii“ orgánov štátu pôvodu v prípadnom konaní vo veci samej. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že posúdenie otázky, či existujú dôvody domnievať sa, že by vyžiadaná osoba v prípade jej odovzdania na základe európskeho zatýkacieho rozkazu bola vystavená riziku porušenia jej práva na spravodlivý proces (s ktorým je spojená aj požiadavka nezávislosti a nestrannosti súdu), nie je predmetom súdneho prieskumu v rámci konania o vzatí vyžiadanej osoby do vydávacej väzby, ale môže byť za istých podmienok predmetom súdneho prieskumu v rámci rozhodovania súdu, či sa európsky zatýkací rozkaz vykoná (bližšie pozri časť III.2 odôvodnenia tohto uznesenia týkajúcu sa ústavného prieskumu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022, ktorým najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 2. augusta 2022 a ktorým krajský súd rozhodol, že predmetný európsky zatýkací rozkaz sa vykoná).

26. Vzhľadom na predchádzajúce jednotlivé čiastkové závery možno v závere zhrnúť, že väzobné rozhodovanie najvyššieho súdu sa ústavnému súdu nejaví ako svojvoľné. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu, pozn.) poskytol sťažovateľovi dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť postupu pri rozhodovaní o jeho väzbe a výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy v namietanom uznesení najvyšší súd prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných zákonných ustanovení upravujúcich postup pri rozhodovaní o vydávacej väzbe. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zo 4. júla 2022 a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade krajským súdom a najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa ich názor

natol'ko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012).

27. Vzhľadom na to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zo 4. júla 2022 nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci s dôsledkom porušenia označených práv sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že nebolo možné dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením zo 4. júla 2022, a preto ústavný súd prvej ústavnej sťažnosti nevyhoviel.

28. Nad rámec uvedeného vo vzťahu k sťažovateľom namietaným priet'ahom v predmetnej väzobnej veci ústavný súd pre úplnosť uvádza, že sťažovateľ túto námietku náležite nepremietol do petitu svojej prvej ústavnej sťažnosti, keďže ním nenamietal postup krajského súdu, ako ani postup najvyššieho súdu či jeho tzv. iný zásah, ktorým by najvyšší súd pri rozhodovaní o vydávacej väzbe zasiahol do jeho práv v súvislosti s namietanými priet'ahmi. Inak povedané, sťažovateľ petitom prvej ústavnej sťažnosti namietal „len“ napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zo 4. júla 2022, ktorým došlo k zamietnutiu jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu krajského súdu z 9. júna 2022, ktorým bol vzatý do vydávacej väzby ako vyžiadaná osoba podľa zákona o európskom zatýkacom rozkaze, no nenamietal ním samotný postup vo veci konajúcich súdov. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania a podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (m. m. IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Vzhľadom na uvedené nebolo v rámci meritórneho rozhodovania o prvej ústavnej sťažnosti možné samostatne pristúpiť k ústavnému prieskumu tejto námietky, t. j. nebolo možné pristúpiť k posúdeniu existencie možných priet'ahov vo veci sťažovateľa.

29. Keďže rozhodovanie o návrhu na zrušenie napadnutého uznesenia zo 4. júla 2022, ako aj rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia označených práv), bolo bez právneho významu zaoberať sa týmito ďalšími návrhmi sťažovateľa.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením z 24. augusta 2022:

30. Najvyšší súd napadnutým uznesením z 24. augusta 2022 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 2. augusta 2022, ktorým krajský súd rozhodol, že predmetný európsky zatýkací rozkaz sa vykoná. Pretože najvyšší súd sa stotožnil s prvostupňovým uznesením krajského súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením krajského súdu náležite oboznámil.

31. Najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 konštatoval, že v prejednávanej veci dôvody odmietnutia európskeho zatýkacieho rozkazu plynúce z § 23 zákona o európskom zatýkacom rozkaze nezistil. Najvyšší súd sa nestotožnil so sťažovateľovou námietkou premlčania trestného stíhania, na účely ktorého sa žiada jeho vydanie, vo vzťahu ku ktorej sťažovateľ poukazoval na to, že trestné stíhanie voči jeho pôvodne spoluobvineným už bolo právoplatne skončené, pričom v skutku, zo spáchania ktorého boli uznaní vinnými, majetkový motív absentuje, čo podľa jeho názoru preukazuje, že nebol v konaní preukázaný. Najvyšší súd v tejto súvislosti uviedol, že z európskeho zatýkacieho rozkazu, ako aj zo sťažovateľom predloženého rakúskeho rozsudku sp. zn. 9Hv/79/19t zo 6. decembra 2019 spoľahlivo vyplýva, že vzhľadom na rozdielnosť

právnej úpravy v Rakúskej republike (na rozdiel od slovenskej právnej úpravy) pre právnu kvalifikáciu konania sťažovateľa ako zločinu vraždy podľa § 75 rakúskeho Trestného zákonníka formou objednania podľa § 12 rakúskeho Trestného zákonníka, za ktorý je možné uložiť trest odňatia na 20 rokov alebo doživotie, nie je majetkový motív podstatný, a preto ani nie je v skutku uvádzaný, avšak spoľahlivo plynie z odôvodnenia jeho formulácie založenej na dôkazoch popísaných v európskom zatýkacom rozkaze. Podľa najvyššieho súdu je preto nepochybné aj naďalej opodstatnený záver, že rakúske justičné orgány požadujú vydať sťažovateľa pre trestný čin vraždy s majetkovým motívom. Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky by už uvedený skutok bolo možné posúdiť ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona (zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 1. augusta 2001, ďalej len „Trestný zákon“). Za takýto skutok hrozí aj v podmienkach Slovenskej republiky trest odňatia slobody na doživotie. V takomto prípade je premlčacia lehota podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného zákona 20 rokov, ktorá mala vzhľadom na dátum, keď malo ku skutku dôjsť, uplynúť v roku 2021. Podľa názoru najvyššieho súdu ale vzhľadom na to, že vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu je potrebné považovať za úkon smerujúci k trestnému stíhaniu, vydaním prvého európskeho zatýkacieho rozkazu v roku 2017 došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby podľa § 67 ods. 3 písm. a) Trestného zákona a začatiu plynutia novej 20-ročnej premlčacej doby podľa § 67 ods. 4 Trestného zákona.

32. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že rakúska sudkyňa, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz, nespĺňa atribúty nezávislého a nestranného justičného orgánu (z dôvodu jej zjavnej zaujatosti, keďže sa dopustila porušenia prezumpcie neviny tým, že ako predsedníčka senátu vydala rozsudok pre ten istý skutok vo vzťahu k spolupáchateľom sťažovateľa, pričom skutková veta uvedeného rozsudku neobsahovala údaj, že vina sťažovateľa nebola preukázaná a bude predmetom samostatného konania, pričom sťažovateľ poukázal na rozhodnutia ESJP vo veci Mucha proti Slovenskej republike a Súdneho dvora vo veci C-709/18), najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 v prvom rade konštatoval, že, vychádzajúc z § 23 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, zaujatosť sudcu, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz, nie je dôvodom na odmietnutie výkonu európskeho zatýkacieho rozkazu. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal, že z cieľov rámcového rozhodnutia vyplýva, že systém odovzdávania, ktorý zavádza, je založený na zásade vzájomného uznávania a vysokej miere dôvery medzi členskými štátmi a jeho cieľom je odstrániť prietahy spojené so skorším postupom vydávania (primerane rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-396/11 z 29. 1. 2013, vo veci C-477/16 z 10. 11. 2016, vo veci C-452/16 z 10. 11. 2016), a preto sú členské štáty v zásade povinné európskemu zatýkaciemu rozkazu vyhovieť a nevyhovenie mu bude skôr výnimkou (primerane rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-261/09 Mantello, v spojených veciach C-404/15, C-659/15, Aranyosi a Căldăraru). Na strane druhej základným predpokladom vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu je skutočnosť, že európsky zatýkací rozkaz spĺňa požiadavky zakotvené v čl. 8 rámcového rozhodnutia, pričom systém európskeho zatýkacieho rozkazu vyplývajúci z čl. 8 ods. 1 písm. c) rámcového rozhodnutia predpokladá dvojúrovňovú ochranu procesných a základných práv vyžiadanej osoby (pri vydávaní vnútroštátneho zatykača a následne európskeho zatýkacieho rozkazu), prípadne ochranu trojúrovňovú s tým, že tretí stupeň zabezpečuje vykonávajúci justičný orgán rozhodujúci o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu a až následne je potrebné posúdiť dôvody odmietnutia európskeho zatýkacieho rozkazu vyplývajúce z čl. 3 a 4 rámcového rozhodnutia (primerane rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-241/15 z 1. 6. 2016). Ani článok 8 rámcového rozhodnutia

však výslovne požiadavku nezávislého a nestranného justičného orgánu vydávajúceho európsky zatýkací rozkaz nestanovuje, ale ide o atribút spravodlivého procesu, právo ktoré vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom, vychádzajúc z rozhodnutia ESĽP vo veci Soering proti Spojenému kráľovstvu, čl. 6 dohovoru je síce možné porušiť aj rozhodnutím o vydaní, avšak len výnimočne, ak došlo k flagrantnému odopretiu práva na spravodlivý proces. Musí ísť teda o porušenie očividné, na prvý pohľad zrejmé, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva vyžadanej osoby, a navyše, v ďalšom konaní neodstrániteľné (primerane aj rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-396/11 z 29. 1. 2013).

33. Najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 taktiež poukázal, že z namietaného rakúskeho rozhodnutia o vine pôvodne spoluobvinených sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ je osobitne stíhaný, z čoho je zrejmé, že predmetným rakúskym rozhodnutím jeho vina konštatovaná nebola a nedošlo k tomu ani v osobitnom konaní, keďže sa konštatuje, že stíhaná je (nie bola). Najvyšší súd navyše poukázal, že rakúska sudkyňa, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz, ani nerozhodovala o vine pôvodne spoluobvinených sťažovateľa, pretože o ich vine rozhodovala porota rozdielna od tejto sudkyne. Taktiež išlo o profesionálnu sudkyňu, u ktorej sa predpokladá väčšia miera vyškolenia, praxe a pripravenosti odpútať sa od svojich skúseností z predchádzajúceho konania. Najvyšší súd zdôraznil, že vydaním predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu rakúska sudkyňa nerozhodovala o vine a treste sťažovateľa. Pokiaľ ide o sťažovateľovu argumentáciu rozhodnutím ESĽP vo veci Mucha, najvyšší súd uviedol, že v predmetnej veci ESĽP konštatoval porušenie prezumpcie nevinoty u sťažovateľa Muchu aj s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ktoré je potrebné v takýchto situáciách skúmať, a teda že išlo o rozhodovanie o vine sťažovateľa Muchu, samotní sudcovia priznali, že predchádzajúce rozhodnutia boli súčasťou konania o vine sťažovateľa Muchu, vina sťažovateľa Muchu bola založená na výpovediach osôb odsúdených v pôvodných konaniach. Podľa názoru najvyššieho súdu v prípade sťažovateľa nejde o obdobnú situáciu ako vo veci Mucha, keďže rakúska sudkyňa o vine pôvodne spoluobvinených nerozhodovala, v prejednávanej veci vydala európsky zatýkací rozkaz na podklade podozrenia zo spáchania stíhanej trestnej činnosti sťažovateľom, pričom toto podozrenie mali slovenské vykonávajúce justičné orgány možnosť preveriť na podklade dôkazov detailne popísaných v predmetnom európskom zatýkacom rozkaze. Najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 taktiež poukázal, že o prípadnej vine sťažovateľa sa bude rozhodovať až v konaní o veci samej, kde sťažovateľ bude mať možnosť ním tvrdenú zaujatosť konajúcej rakúskej sudkyne namietiť, na čo budú musieť rakúske justičné reagovať a vysporiadať sa s takouto námietkou.

34. Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd konštatoval, že vzhľadom na to, že odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu na podklade zistenia porušenia práva na spravodlivý proces je možné len celkom výnimočne (pokiaľ by išlo o porušenie na prvý pohľad zrejmé, zásadné, významné bez možnosti nápravy), dospel najvyšší súd k záveru, takéto porušenie nezistil, a preto nezistil ani dôvody nevykonania predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu.

35. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu z 2. augusta 2022) dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu z 2. augusta 2022). Ústavný súd úvahy sťažovateľa o porušení jeho označených práv

v dôsledku údajnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vníma ako tendenčné, keďže z uvedenej argumentácie najvyššieho súdu, naopak, vyplýva, že na relevantné námietky sťažovateľa, ktoré podľa jeho názoru odôvodňovali odmietnutie vykonania predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu (premlčanie predmetného trestného stíhania a zaujatosť rakúskej sudkyne, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz), dal najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 dostatočné odpovede.

36. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že sa nemožno stotožniť s námietkou sťažovateľa, že v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora je spôsob, akým sa najvyšší súd v napadnutom uznesení z 24. augusta 2022 vysporiadal s tvrdením sťažovateľa, že predmetný európsky zatýkací rozkaz nebolo možné vykonať, keďže bol vydaný zaujatou rakúskou sudkyňou. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na závery rozsudku Súdneho dvora (veľkej komory) v spojených veciach C-562/21 PPU a C-563/21 PPU z 22. februára 2022, v ktorom Súdny dvor jednoznačne vymedzil podmienky, za ktorých vykonávajúci súdny orgán môže výnimočne na základe čl. 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia odmietnuť odovzdať osobu, na ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, z dôvodu existencie skutočného rizika, že v prípade odovzdania tejto osoby súdnemu orgánu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal, dôjde k porušeniu jej základného práva na spravodlivý proces pred súdom zriadeným zákonom. Súdny dvor v predmetnom rozsudku konštatoval, že čl. 1 ods. 2 a 3 rámcového rozhodnutia sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ vykonávajúci súdny orgán, ktorý má rozhodnúť o odovzdaní osoby, na ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, má k dispozícii dôkazy preukazujúce existenciu systémových alebo všeobecných nedostatkov v nezávislosti súdnej moci v členskom štáte, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal (najmä pokiaľ ide o postup vymenovania členov tejto moci), môže vykonávajúci súdny orgán odmietnuť odovzdať danú osobu v rámci európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného na účely vedenia trestných stíhaní len vtedy, ak zároveň dospeje k záveru, že za osobitných okolností danej veci existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa (najmä vzhľadom na dôkazy predložené dotknutou osobou a týkajúce sa jej osobnej situácie, povahu trestného činu, za ktorý je stíhaná, a skutkové okolnosti, za ktorých bol európsky zatýkací rozkaz vydaný, alebo vzhľadom na inú okolnosť relevantnú na účely posúdenia nezávislosti a nestrannosti rozhodovacieho zloženia, ktoré bude pravdepodobne rozhodovať v konaní týkajúcom sa tejto osoby), že táto osoba bude v prípade jej odovzdania vystavená skutočnému riziku porušenia základného práva na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom garantovanom v čl. 47 ods. 2 charty.

37. Z uvedeného vyplýva, že nevyhnutným predpokladom odmietnutia vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu na základe čl. 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia je kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to: 1.) v prvom rade preukázanie existencie systémových alebo všeobecných nedostatkov v nezávislosti súdnej moci v členskom štáte, do ktorého má byť dotknutá osoba odovzdaná, a 2.) následne preukázanie, že v prípade jej odovzdania bude táto osoba vystavená skutočnému riziku porušenia základného práva na spravodlivý proces. Je úlohou dotknutej osoby, aby splnenie týchto dvoch podmienok preukázala, pričom, vychádzajúc z požiadavky ich kumulatívneho splnenia, Súdny dvor v predmetnom rozsudku konštatoval, že vykonávajúci súdny orgán má k ich preskúmaniu pristúpiť postupne v dvoch etapách.

38. V prvej etape vykonávajúci súdny orgán zo všeobecného hľadiska posudzuje, či (z hľadiska štandardov ochrany práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 charty) je preukázaná existencia systémových alebo všeobecných nedostatkov v nezávislosti súdnej moci v členskom

štáte, do ktorého má byť dotknutá osoba odovzdaná, resp. posudzuje, či v súvislosti s týmito nedostatkami existujú objektívne, spoľahlivé, presné a náležite aktualizované dôkazy, že vo všeobecnosti existuje skutočné riziko porušenia základného práva na spravodlivý proces v členskom štáte, do ktorého má byť dotknutá osoba odovzdaná.

39. V prípade, ak vykonávajúci súdny orgán v rámci prvej etapy súdneho prieskumu nedospeje k záveru o existencii systémových alebo všeobecných nedostatkov v nezávislosti súdnej moci v členskom štáte, do ktorého má byť dotknutá osoba odovzdaná, už nie je potrebné pristúpiť k druhej etape súdneho prieskumu. Naopak, v prípade, ak vykonávajúci súdny orgán v rámci prvej etapy súdneho prieskumu dospeje k záveru, že z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov (súvisiacich s nedostatkom nezávislosti súdov daného členského štátu alebo s porušením požiadavky na súd zriadený zákonom) v členskom štáte, do ktorého má byť dotknutá osoba odovzdaná, existuje skutočné riziko porušenia práva na spravodlivý proces, tak iba toto zistenie samo osebe nepostačuje na automatické odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu, ale vykonávajúci súdny orgán pristúpi k druhej etape súdneho prieskumu.

40. V druhej etape súdneho prieskumu vykonávajúci súdny orgán posudzuje, či existujú konkrétne dôkazy umožňujúce preukázať, že by v prípade odovzdania dotknutej osoby bola konkrétne táto osoba vystavená skutočnému riziku porušenia jej práva na spravodlivý proces. Inak povedané, vykonávajúci súdny orgán posudzuje, či sa systémové alebo všeobecné nedostatky zistené počas prvej etapy súdneho prieskumu môžu konkretizovať aj v prípade odovzdania dotknutej osoby do členského štátu, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz, resp. posudzuje, či vzhľadom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci (t. j. vzhľadom na osobnú situáciu tejto osoby, povahu protiprávneho konania, z dôvodu ktorého je trestne stíhaná, a skutkové okolnosti, na základe ktorých bol európsky zatýkací rozkaz vydaný) existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že dotknutá osoba bude v prípade jej odovzdania tomuto členskému štátu vystavená skutočnému riziku porušenia jej práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 ods. 2 charty. V tejto súvislosti pritom Súdny dvor osobitne poukázal, že v rámci posúdenia existencie tohto skutočného rizika pre dotknutú osobu je jednou z relevantných skutočností, ktoré je potrebné zohľadniť, to, že dotknutá osoba má v členskom štáte, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz, možnosť požiadať z dôvodu zaujatosti o vylúčenie jedného alebo viacerých členov rozhodovacieho zloženia, ktorí budú rozhodovať v jej trestnej veci, pričom nie je relevantné, že o toto vylúčenie bude môcť dotknutá osoba požiadať až po jej odovzdaní členskému štátu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal. Ak vykonávajúci súdny orgán po celkovom posúdení konštatuje, že existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že dotknutá osoba bude v prípade jej odovzdania vystavená skutočnému riziku porušenia jej základného práva na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, musí sa vykonávajúci súdny orgán podľa čl. 1 ods. 3 rámcového rozhodnutia zdržať výkonu dotknutého európskeho zatykača. V opačnom prípade musí pristúpiť k jeho vykonaniu v súlade s povinnosťou stanovenou v čl. 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia.

41. Vychádzajúc z uvedených východísk vymedzených v predmetnom rozsudku Súdneho dvora, tak vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 možno konštatovať, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ sa domáhal odmietnutia predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu len z dôvodu zaujatosti konkrétnej rakúskej sudkyne, ktorá vydala predmetný európsky zatýkací rozkaz, avšak zároveň netvrdil (a ani objektívnymi, spoľahlivými,

presnými a náležite aktualizovanými dôkazmi nepreukázal), že v dôsledku existencie systémových alebo všeobecných nedostatkov rakúskeho súdneho systému vo všeobecnosti existuje skutočné riziko porušenia základného práva na spravodlivý proces v Rakúskej republike (t. j. v členskom štáte, do ktorého mal byť sťažovateľ na základe predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu odovzdaný), a teda sťažovateľ nepredložením relevantnej argumentácie ani nevytvoril priestor, aby konajúce súdy vôbec pristúpili k prvej etape súdneho prieskumu (v intenciách predmetného rozsudku Súdneho dvora, pozn.), neprichádzalo v prípade sťažovateľa ani len teoreticky do úvahy odmietnutie vykonania predmetného európskeho zatýkacieho príkazu na základe toho, že existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že sťažovateľ bude v prípade jeho odovzdania Rakúskej republike vystavený skutočnému riziku porušenia jeho základného práva na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

42. Z uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ ide o časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022, v ktorej sa najvyšší súd vyjadril k dôvodom novej zaujatosti predmetnej rakúskej sudkyne, ide o vyjadrenie najvyššieho súdu len nad rámec rozhodnutia, keďže vzhľadom na to, že sťažovateľ neposkytol žiadny argumentačný podklad ani len na iniciovanie prvej fázy súdneho prieskumu (v intenciách predmetného rozsudku Súdneho dvora, pozn.), neprichádzala vôbec do úvahy druhá fáza súdneho prieskumu (v intenciách predmetného rozsudku Súdneho dvora, pozn.), v ktorej by sťažovateľ mohol argumentovať, ako sa podľa jeho názoru systémové alebo všeobecné nedostatky rakúskeho súdneho systému (v dôsledku ktorých vo všeobecnosti existuje skutočné riziko porušenia základného práva na spravodlivý proces v Rakúskej republike) konkretizujú v okolnostiach jeho veci.

43. Vzhľadom na predchádzajúce jednotlivé čiastkové závery možno v závere zhrnúť, že rozhodovanie najvyššieho súdu o vykonaní predmetného európskeho zatýkacieho rozkazu sa ústavnému súdu nejaví ako svojvoľné. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (v spojení s prvostupňovým uznesením krajského súdu, pozn.) poskytol sťažovateľovi dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť jeho postupu pri rozhodovaní o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu a výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy v namietanom uznesení najvyšší súd prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných zákonných ustanovení upravujúcich postup pri rozhodovaní o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu, ako ani relevantnej judikatúry Súdneho dvora. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade krajským súdom a najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa ich názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012).

44. Vzhľadom na to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 24. augusta 2022 nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci s dôsledkom porušenia označených práv sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že nebolo možné dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením z 24. augusta 2022, a preto ústavný súd ani druhej ústavnej sťažnosti nevyhovel.

45. Keďže rozhodovanie o návrhu na zrušenie napadnutého uznesenia z 24. augusta 2022, ako aj rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia označených práv), bolo bez právneho významu zaoberať sa týmito ďalšími návrhmi sťažovateľa.

46. V zmysle § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu